

ת"פ 3434/02/21 - מדינת ישראל נגד גרגורי נתניאל ברצ'וק

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 3434-02-21 מדינת ישראל נ' ברצ'וק(עציר)

בפני כבוד השופטת רונית בש

בעניין: מדינת ישראל

נגד

המאשימה גרגורי נתניאל ברצ'וק (עציר)

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום בביצוע עבירה של שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

כתב האישום

2. על פי כתב האישום, בתאריך 24/1/21 סמוך לשעה 10:55 הגיע הנאשם לסניף בנק דיסקונט ברחוב הרצל 16 בחיפה, במטרה לשדוד את סניף הבנק. בזמן שהותו בסניף, כיסה הנאשם, לסירוגין, מחצית מפניו- באזור הפה והאף, באמצעות בנדנה. סמוך לאחר הגעתו לסניף הבנק, הקיש הנאשם את מספר תעודת הזהות שלו והזמין תור לעמדות השירות. הנאשם התיישב בכיסא בסניף הבנק והמתין למעלה מחצי שעה, עד אשר הגיע תורו. סמוך לשעה 11:30 נקרא הנאשם לגשת לעמדה 11. בהמשך לאמור לעיל, ניגש הנאשם לעמדה 11, שם ישבה אותה עת הפקידה ג.ט.. הנאשם איים על הפקידה בכך שהושיט לה פתק בו היה כתוב בעברית- "יש לי פצצה תן לי את הכסף" ובאנגלית-

"I have a bomb give me the money" וזאת כדי לגרום לה למסור לידיו את הכסף. מפאת פחדה מפני הנאשם, הוציאה הפקידה סכום של ₪ 1850 במזומן ומסרה אותו לנאשם. הנאשם הכניס את הכסף לתיקו ומיהר לעזוב את סניף הבנק, כשברשותו הכסף, אותו נטל ונשא בכוונה לשלול אותו שלילת קבע מבעליו.

הראיות לעונש וטיעוני הצדדים לעונש

3. במסגרת הראיות לעונש הגיש בא כוח המאשימה את גיליון המרשם הפלילי של הנאשם (ט/1), וכן הגיש את טיעוני המאשימה לעונש בכתב (ט/2) ואסופת פסיקה לתמיכה בעמדת המאשימה לעונש (ט/3). כמו כן, הוסיף ב"כ המאשימה וטען בקצרה לעונש בדיון לפניו ביום 30.5.2021.

4. בטיעוניה לעונש, הדגישה המאשימה את חומרת עבירת השוד ואת הנזק הרב הטמון בה תוך שהפנתה לפסיקת

בית המשפט העליון המלמדת על חובתם של בתי המשפט לנקוט בענישה מחמירה ומרתיעה של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריוח נגד מבצעי עבירות השוד, לרבות כשזו בוצעה ללא אלימות חמורה וללא שימוש בנשק חם או קר.

5. עוד נטען כי עבירות השוד בכלל ושל פקידי בנק בפרט הפכו לנפוצות בשל הקלות בביצוען והרווח הקל הטמון בצדן, וכי בנסיבות אלו, נדרשת ענישה שתרתיע עבריינים כדוגמת הנאשם מלפעול בדרך דומה ותהפוך את ביצוע העבירה ללא כדאית.

6. המאשימה ציינה בטיעוניה לעונש את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירת השוד - בטחון הציבור, הזכות לקניין, שלמות הגוף וכבודם של צרכני ועובדי הבנק בפרט ושל הציבור בכלל. הודגשה על ידי המאשימה הפגיעה הקשה בביטחונם האישי של לקוחות ועובדי הבנק וזאת בנוסף לתחושות הפחד והחרדה הנגרמות להם על ידי עבירת השוד.

7. לטענת המאשימה, עסקינן בשוד שקדם לו תכנון הכולל הצטיידות בפתק, כיסוי מחצית מפניו של הנאשם על ידי בנדנה והמתנה בבנק מעל לחצי שעה, במהלכה יכול היה הנאשם להימלך בדעתו. נטען כי חלקו של הנאשם הוא מוחלט ואחריותו מלאה וכי היה מודע היטב לחומרת מעשיו והשלכות התנהגותו.

8. לשיטת המאשימה, מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין שנתיים עד 4 שנות מאסר בפועל. נוכח הרשעה קודמת של הנאשם בעבירות של השחתת מקרקעין וגידול סמים בגינה הושת עליו עונש של מאסר בפועל, ומשלא פיצה את המתלוננת, עותרת המאשימה להטלת עונש של מאסר בפועל על הנאשם ברף האמצעי של מתחם הענישה הנ"ל, תוך שהיא מציינת כי קיימת חשיבות בתיק זה להרתעת הנאשם ולהרתעת הרבים. בנוסף לעונש של מאסר בפועל, מבקשת המאשימה להשית על הנאשם עונש של מאסר מותנה משמעותי ופיצוי כספי למתלוננת.

9. הסנגור, בטיעונו לעונש, ביקש לראות את נסיבות המקרה שבפנינו כנסיבות המלמדות על שוד שבוצע ברף נמוך מבחינת חומרת המעשה. הוטעם כי עסקינן בתכנון מוקדם חובבני המעלה אף גיחוך שעה שהנאשם הקיש בבנק את מספר תעודת הזהות שלו וחיכה שם יותר מחצי שעה כשפניו גלויות. עוד נטען לעניין זה כי הנאשם נתפס מיד לאחר ביצוע המעשה והודה. הסנגור ביקש גם לראות בכך שהנאשם איים באמצעות פתק שרשם בעברית לאחר תרגום בגול כמעשה של אדם במצוקה המבקש למעשה להיתפס. לטענת הסנגור, אף במקרים חמורים יותר הוטלו בגין העבירה שבפנינו עונשים קלים מהעונש לו עותרת המאשימה. לשיטתו, מתחם העונש ההולם בתיק זה אמור להתחיל בעונש של מאסר בפועל בעבודות שירות. עם זאת, הבהיר הסנגור כי הוא אינו עותר בתיק זה לענישה בעבודות שירות כי אם לקביעת מתחם עונש הולם שיחל בעונש הניתן לריצוי בעבודות שירות. הסנגור גם הגיש אסופת פסיקה להמחשת עמדת ההגנה לעונש (נ/1).

10. עוד טען הסנגור כי הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם המשטרה וכן כי הוא עצור במשך תקופה של 4 חודשים, במהלכם חלה בקורונה. נטען כי הנאשם בודד בארץ וחי כאן ללא משפחה, וכי הוא אף אושפז מספר פעמים במחלקות פסיכיאטריות. הסנגור הבהיר כי רק אביו של הנאשם בקשר עמו מדי פעם בדרך של שליחת כספים לנאשם. בנקודה זו נטען כי מצבו הכלכלי של הנאשם קשה מאוד וכי אי לו מקורות פרנסה בארץ.

11. לפיכך, ובהינתן הודאת הנאשם בהזדמנות הראשונה ולקיחת האחריות על ידו ונוכח עברו הפלילי שאינו מכביד וכולל רק הרשעה אחת בלבד, מבקש הסנגור להשית על הנאשם עונש ברף הנמוך של המתחם המוצע על ידו, וזאת תוך שהוסיף כי סכום הכסף שנגנב במסגרת השוד נתפס.

12. הנאשם, בדברו בפני בית המשפט, אמר כי הוא מודה בכל המיוחס לו ולוקח אחריות, וכן כי הוא מודע למעשיו ומצטער עליהם.

דין והכרעה

13. תיקון מס' 113 לחוק העונשין מתווה את העיקרון המנחה את ביהמ"ש בבואו לגזור דינו של נאשם שהינו, לפי סעיף 40ב לחוק העונשין, עיקרון ההלימה, ולפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לעיקרון ההלימה נקבע מתחם העונש ההולם תוך מתן הדעת לערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכלולות בסעיף 40ט לחוק העונשין.

14. הערכים החברתיים הנפגעים כתוצאה מביצוע עבירת השוד בה הורשע הנאשם, כוללים את זכות הקניין לצד הפגיעה בסדר הציבורי ובביטחונם ושלומו של לקוחות הבנק ועובדיו. להמחשת הערכים שנפגעו בענייננו יפים הדברים שנאמרו בע"פ 7537/16 מזרחי נ' מדינת ישראל (30/1/17): "בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתה של עבירת השוד - אף במצבים בהם זו נעשית ללא אלימות פיזית ומבלי שהנאשם אחז בפועל בנשק חם או קר - וקבע כי יש בה לפגוע בביטחון האישי של קורבן העבירה, כמו גם בסדר הציבורי ובתחושת הביטחון של הציבור כולו ... ברי כי מעשים אלה הינם חמורים, וכפי שהוטעם על ידי בית המשפט המחוזי, הם טומנים בחובם פוטנציאל פגיעה רב בערכים המוגנים של הגנה על שלום הציבור והגנה על הזכות לביטחון אישי - ובכלל זה הגנה על שלומם ותחושת ביטחונם של אלה העושים את מלאכתם ונותנים שירות לציבור. זאת ועוד, הרי שפוטנציאל הפגיעה בענייננו אף מתרחב לערכים המוגנים של שמירה על זכות הקניין והגנה על פעילות עסקית תקינה".

15. במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לציין, לחובת הנאשם, את התכנון שקדם לביצועה שכן הוא שהה בבנק למעלה מחצי שעה ואף כיסה את פניו, לסירוגין, ע"י בנדנה, דבר המעיד על כך שתכנון לבצע את עבירת השוד. עם זאת, אין להתעלם מהתנהלותו של הנאשם המעידה כי עסקין בתכנון חובבני, כפי שטען הסגור ובצדק. הנאשם כיסה את פניו רק לסירוגין וכן הקיש את מספר תעודת הזהות שלו בהזמינו תור לעמדת השרות, ובכך חשף את זהותו והתנהג כמי שמבקש להיתפס.

16. הנאשם לא נהג, אמנם, באלימות פיזית כלפי פקידת הבנק ואף לא אחז בנשק כלשהו במהלך השוד. ברם, על בית המשפט לזקוף לחובת הנאשם את הפחד והאימה שלבטח חשה פקידת הבנק שאוימה ע"י הנאשם בפתק בו נרשם כי ברשותו פצצה. סכום הכסף שנגנב במהלך השוד אינו גבוה והוא אף נתפס והושב, דבר המהווה טעם לקולה. דא עקא שמעבר למימד של הפגיעה בזכות הקניין, עסקין גם בפגיעה בנפשה של פקידת הבנק שלא תימחה במהרה, אם בכלל. בנקודה זו יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון, כפי שנאמרו זה מכבר בע"פ 3069/05 מדינת ישראל נ' אבוטבול (2.8.06): "חומרתה של עבירה זו כלפי הפרט מורכבת משני נדבכים משתלבים. האחד, הפגיעה בקניינו של קורבן השוד... והשני, המימד הפוגעני, האלים והמאיים. גם אם יקבל קורבן השוד את כל רכושו בחזרה, בלא פגע, לא במהירה יחלימו צלקותיו הנפשיות".

17. על בתי המשפט מוטלת החובה להגן על נותני השרות, למיניהם, לבל תיפגע תחושת הביטחון האישי שלהם, וזאת בדרך של השתת ענישה משמעותית למען יראו וייראו הן העברין והן עבריינים אחרים בכוח, המבקשים להשיג רווחים קלים בדרך של ביצוע עבירת שוד כלפי נותני השרות שהינם עבורם "טרף קל" בהיותם מפוחדים וחסרי אונים.

18. במסגרת בחינת מדיניות הענישה הנהוגה תובא הפסיקה הבאה:

· ע"פ 5940/13 ימין נ' מדינת ישראל (7/1/2014) - נדחה ערעורו של מי שהורשע על פי הודאתו בעבירה של שוד. הלה נכנס לסניף בנק, כיסה את פניו וניגש לכספרית, תוך החזקת טלפון נייד מתחת לחולצתו באופן הנחזה כאקדח, והורה לה למסור את הכסף שבידה. הכספרית מסרה למערער 3,700 ₪. אותו מערער גם החזיק סמים שלא לצריכה עצמית בכמויות קטנות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שבין שנת מאסר ל-3 שנות מאסר, וגזר עונש של 24 חודשי מאסר בפועל שנותר על כנו.

· בע"פ 3929/15 יצחק נ' מדינת ישראל (2/11/15) נדחה ערעורו של מי אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של שוד. הלה נכנס לסניף בנק והציג לפקידה פתק המאיים כי ברשותו אקדח. הפקידה מסרה לו כ-10,000 ₪. העבירה בוצעה על רקע מצוקה כלכלית. בית המשפט המחוזי קבע מתחם שנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל, וגזר על אותו מערער עונש של 22 חודשי מאסר בפועל שנותר על כנו.

· בע"פ 1382/17 ווסקר נ' מדינת ישראל (4.12.17) נדחה ערעורו של מערער, בעל עבר נקי, שהורשע מכוח הודאתו בביצוע **שני** אירועי שוד בנק, באמצעות פתק, והושת עליו עונש שעיקרו 32 חודשי מאסר בפועל.

19. לאחר שבחנתי את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירת השוד, כמו גם את נסיבות ביצוע העבירה ואת מדיניות הענישה הנהוגה במקרי שוד דומים, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם בתיק זה, נע בין עונש של 12 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 36 חודשי מאסר בפועל.

20. במסגרת בחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה אצין, בראש ובראשונה, לקולה, את הודאתו בהזדמנות הראשונה של הנאשם בעובדות כתב האישום, הודאה שחסכה, מעבר לזמנו היקר של בית המשפט, גם את העדת עדי התביעה ובמיוחד את העדת פקידת הבנק. עוד אצין את חרטת הנאשם העולה, כאמור, מדבריו בדיון, לרבות את העובדה שנטל אחריות על מעשיו והודה כבר בחקירתו במשטרה. לכך אוסיף, לטובת הנאשם, את נסיבות חייו הקשות, כפי שהובאו לעיל מפי הסנגור, לרבות מצבו הכלכלי שהינו בכי רע. עוד אצין, לקולה, את שהיית הנאשם במעצר במשך תקופה של 4 חודשים, במהלכה חלה בקורונה, תוך שאדגיש את בדידותו הקשה של הנאשם בארץ ואת מורכבותו הנפשית, כמתואר מפי הסנגור. לחומרה, יש לתת את הדעת לכך שהנאשם ריצה בעבר עונש של 8 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעה משנת 2018 בעבירות רבות של השחתת פני מקרקעין, בעבירת סמים ובעבירה של היזק לרכוש במזיד, וזאת מבלי להתעלם מכך שמדובר בהרשעתו היחידה בפלילים שאינה כוללת בחובה עבירת רכוש.

21. לאחר שנתתי דעתי למכלול הטעמים הנ"ל, אני בדעה כי יש להשית על הנאשם בתיק זה עונש של 15 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, וזאת לצד רכיב ענישה של מאסר מותנה ופיצוי לטובת נפגעת העבירה (פקידת הבנק).

22. בסיכומי של דבר, אני דנה את הנאשם כדלקמן:

למאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (מיום 24/1/21).

למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא כי הנאשם לא יבצע עבירת אלימות מסוג פשע או עבירת רכוש מסוג פשע לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא כי הנאשם לא יבצע עבירת אלימות מסוג עוון או עבירת רכוש מסוג עוון לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

אני מורה לנאשם לפצות את פקידת הבנק פיצוי בסכום של 3,000 ₪, אשר יופקד על ידי הנאשם עבור פקידת הבנק, בקופת בית המשפט, עד ליום 6/10/21.

המאשימה תמציא בכתב לתיק זה, תוך 7 ימים, את פרטיה העדכניים של נפגעת העבירה-פקידת הבנק, לצורך העברת סכום הפיצוי לידיה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ו סיוון תשפ"א, 06 יוני 2021, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד אבי אור-זך, ב"כ הנאשם, עו"ד צברי והנאשם שהובא ע"י שב"ס וכן בנוכחות המתורגמן לאנגלית משה שרון.